

Debata BIAŁE CERTYFIKATY – Mechanizmy rozwoju efektywności

14 lipca 2009, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa

ORGANIZATORZY:

PROCESY
INWESTYCYJNE

Instytut im.
E. Kwiatkowskiego

STOWARZYSZENIE
ETA

PARTNERZY STRATEGICZNI:

Towarowa Giełda Energii SA

 Dalkia
Polska

RWE
The energy to lead

Plus
RAZEM LEPIEJ

Landis
Gyr+
manage energy better

INFOVIDE-MATRIX
ARCHITECTING ENTERPRISE INNOVATION

GLOBEMA

WÄRTSILÄ

PARTNERZY WYDARZENIA:

 VIRCOM
GRUPA ANWIL

 SPEC

ROCKWOOL
SZÓSTE PALIWO

 ceceed Polska

PATRONAT MEDIALNY:

 nowa
Energia

RAPORT

STRESZCZENIE KIEROWNICZE:

- Realizacja Ustawy o Efektywności Energetycznej jest koniecznością;
- W przypadku wdrożonych w Europie systemów białych certyfikatów charakterystyczne jest, że we wszystkich przypadkach zakładane oszczędności zostały osiągnięte, a ponadto prowadzone audyty wykazały, że zakładane wyniki były wyższe niż planowane;
- Planowane oszczędności energii uzyskane w wyniku wprowadzenia Systemu powinny wynieść min. 0,5 Mtoe rocznie, zaś oszczędności z tytułu realizacji inwestycji będą się kształtować na poziomie 1,3 mld zł narastająco, a całkowicie w ciągu 9 lat mają wynieść 58,5 mld zł;
- W wyniku przedstawionych obliczeń można powiedzieć, że wbrew zgłaszanym wątpliwościom Białe Certyfikaty są tanie. 98,5% kosztów Systemu to w rzeczywistości koszt inwestycji energo-oszczędnych;
- Im mniej skomplikowany system tym niższe będą jego koszty, dotyczy to w szczególności sposobu weryfikacji oszczędności;
- W chwili obecnej bardzo istotne i konieczne jest poszerzenie kanałów przekazu i przepływu informacji oraz aktywne nawiązywanie współpracy międzysektorowej;
- Często w realizacji projektów związanych z efektywnością energetyczną konieczne jest uzyskanie dofinansowania ze środków pomocowych;
- System Białych Certyfikatów mógłby objąć swoim działaniem również takie rozwiązania jak odzysk ciepła;
- Białe Certyfikaty są dobrym rozwiązaniem, ale nie mogą stać się jedyną drogą do realizacji założonych celów. Trzeba korzystać z innych mechanizmów służących poprawie efektywności energetycznej;
- Równolegle z Systemem powinny pojawić się inne źródła finansowania działań proefektywnościowych;
- Projekty z zakresu efektywności energetycznej mogą się starać o dofinansowanie z NFOŚiGW;
- Konieczne jest podjęcie działań na rzecz promowania efektywnego budownictwa i tworzenie bazy świadectw energetycznych;
- Organizacje, takie jak CECED Polska, reprezentujący przemysł AGD, również na własną rękę podejmują od dawna szereg dobrowolnych zobowiązań zmierzających do obniżenia zużycia energii;
- Problemem jest m.in. kwestia czy Białe Certyfikaty nie powielą błędów Zielonych? W przypadku Zielonych Certyfikatów koszt funkcjonowania systemu jest przenoszony poprzez wyższą cenę energii elektrycznej na odbiorcę końcowego w formie podwyższonej ceny energii;

- Ponadto System nie zachęca do budowy nowych źródeł energii odnawialnej¹, ponieważ w głównej mierze dotuje istniejące. Biorąc pod uwagę doświadczenia Certyfikatów Zielonych mógł sprawnie funkcjonować, System Białych Certyfikatów powinien być lepiej skoordynowany;
- Koniecznością wydaje się również zapewnienie szerokiej płaszczyzny dialogu z przemysłem, ponieważ czas na wdrażanie założeń ustawy jest bardzo krótki.

14 lipca 2009r. odbyła się **debatą „Białe Certyfikaty – Mechanizmy rozwoju efektywności”**. Celem organizatorów debaty było uzasadnienie konieczności wdrożenia Ustawy o Efektywności Energetycznej oraz zdobycia dla jej założeń, w tym dla Systemu Białych Certyfikatów, poparcia wśród przedstawicieli gospodarki i społeczeństwa. Aby osiągnąć cele poprawy efektywności konieczne jest wyjaśnienie wszelkich wątpliwości, które pojawiły się wokół Systemu Białych Certyfikatów. Z tego powodu prowadzona jest dyskusja na temat zasadności wdrożenia Systemu i skuteczności jego mechanizmów. Dyskusji zostały poddane kwestie finansowania Białych Certyfikatów, zakres kompetencji poszczególnych instytucji obsługujących System oraz możliwości zastąpienia Białych Certyfikatów jakimś innym, bardziej sprawnym systemem. Wydarzenie, które zgromadziło ponad 120 uczestników, przy czym lista chętnych była wielokrotnie większa.

Debatę zorganizowały - firma Procesy Inwestycyjne Sp. z o.o., Stowarzyszenie ETA oraz Instytut im. E. Kwiatkowskiego. Partnerami strategicznymi były firmy: Towarowa Giełda Energii S.A., RWE Polska S.A., Dalkia Polska S.A., Wärtsilä Polska Sp. z o.o., Landis+Gyr Sp. z o.o., Polkomtel SA, Globema Sp. z o.o., Infovide-Matrix SA.

Partnerami wydarzenia były – Wircom Sp. z o.o. – Grupa Anwil, SPEC SA, CECED Polska, Rockwool Polska Sp. z o.o. Debata została zorganizowana przy ścisłej współpracy z Europejską Fundacją Klimatyczną.

Patronat medialny nad debatą objął dwumiesięcznik *Nowa Energia*.

W debacie, w charakterze panelistów wzięli udział:

- Silvia Rezessy, Renewable Energy, Scientific/Technical Project Officer, DG JRC, Komisja Europejska, ekspert w zakresie Białych Certyfikatów;
- dr Henryk Majchrzak, Dyrektor Departamentu Energetyki, Ministerstwo Gospodarki;
- Andrzej Guzowski, Główny Specjalista w Departamencie Energetyki Ministerstwa Gospodarki pełniący funkcję Koordynatora Zespołu Efektywności Energetycznej;
- Adam Ambrozik, Dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Dialogu Społecznego w Konfederacji Pracodawców Polskich;
- dr Jan Rączka, Prezes Zarządu, NFOŚiGW;

¹ Zebrani na sali uczestnicy debaty nie byli jednomyślni w tak ostrym sformułowaniu tej kwestii.
ul. Znanieckiego 2/44, 03-980 Warszawa, tel. 022 424 82 00, 424 82 01, tel./ fax 022 671 14 80
e-mail: biuro@proinwestycje.pl www.proinwestycje.pl

- prof. Krzysztof Żmijewski, Sekretarz Generalny Społecznej Rady Konsultacyjnej Narodowego Programu Redukcji Emisji;
- Tomasz Bańkowski, Główny Specjalista ds. Koordynacji Projektów, SPEC SA;
- Karol Jasiński, Prezes Zarządu, Wircom Sp. z o.o., Grupa Anwil;
- Wojciech Konecki, Dyrektor Generalny, CECED Polska;
- Maria Dreger, Menedżer ds. norm i standardów firmy Rockwool, Rockwool Polska Sp. z o.o.;
- Andrzej Werkowski, Prezes Zarządu, Jes Energy Sp. z o.o., Przewodniczący Forum^{CO2}.

W materiałach merytorycznych uczestnicy debaty otrzymali również prezentację, nieobecnego z powodów zdrowotnych, Pana Richarda Cowarta, Dyrektora Regulatory Assistance Project, European Programs, Vermont, USA, zatytułowaną „Utility-Scale Energy Efficiency: Options and Prospects”.

Debatę poprowadziła Marina Coey, Prezes Zarządu w firmie Procesy Inwestycyjne Sp. z o.o.

KONTEKST

17 maja 2006r. weszła w życie opracowana przez Komisję Europejską Dyrektywa 2006/32/WE „**W sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych**”, która nałożyła na Państwa Członkowskie obowiązek podjęcia działań ograniczających zużycie energii przez odbiorców końcowych o 1% rocznie przez kolejnych dziewięć lat, rozpoczynając z dniem 1 stycznia 2008r.

Aby zrealizować ww. cel, w Ministerstwie Gospodarki powstał projekt Ustawy o Efektywności Energetycznej, której zasadniczym elementem ma być System Białych Certyfikatów - zbywalnych świadectw potwierdzających oszczędność energii. Wykorzystywane w tym Systemie mechanizmy rynkowe, pozostają jednocześnie w pełni sterowne w zakresie swoich strategicznych parametrów (koszt operacyjny oraz generowany wolumen inwestycji).

W zamierzeniu autorów System ma w prosty sposób zapewnić warunki do poprawy efektywności w kwestii zużycia, wytwarzania i ograniczenia strat na przesyłce energii. Rozwiązanie ma wiele wbudowanych mechanizmów optymalizacyjnych i antykorupcyjnych, pomimo tego, w chwili obecnej rodzi wiele kontrowersji zarówno u Regulatora (URE), jak i uczestników Rynku.

SPOSÓB ORGANIZACJI DEBATY

Debatę rozpoczęły wystąpienia panelistów, w większości przygotowane w oparciu o prezentacje Power Point (do pobrania: www.proinwestycje.pl). Po wystąpieniu poszczególnych prelegentów uczestnicy debaty mieli możliwość zadania dwóch, trzech pytań. Po zakończeniu wystąpień prelegentów rozpoczęła się otwarta dyskusja.

Wszystkie omawiane w raporcie prezentacje oraz dyskusja podsumowująca zostały sfilmowane. Prezentacje i nagrania z debaty umieszczone są na stronie internetowej firmy Procesy Inwestycyjne Sp. z o.o. pod adresem: www.proinwestycje.pl. Nagranie oraz poszczególne prezentacje można ściągnąć z sieci nieodpłatnie.

WYSTĄPIENIA PANELISTÓW

BIAŁE CERTYFIKATY W EUROPIE

Debatę rozpoczęło wystąpienie **Pani Silvii Rezessy, Renewable Energy, Scientific/Technical Project Officer, DG JRC, Komisja Europejska**, która przedstawiła zobowiązania związane z oszczędnością energii oraz Systemami Białych Certyfikatów w innych krajach Unii Europejskiej. W trakcie prezentacji zostały wskazane również mechanizmy rynkowe w zakresie redukcji emisji i promowania OZE, zgodne z celami energetycznymi wyznaczonymi przez Komisję Europejską. Zamierzeniem podejmowanych działań jest zminimalizowanie kosztów społecznych na drodze osiągnięcia celów oszczędnościowych. Podstawą polityki unijnej w tej kwestii są - podniesienie konkurencyjności sektora energetycznego oraz restrukturyzacja i liberalizacja rynków energii. Tradycyjnymi mechanizmami polityki europejskiej w zakresie efektywności energetycznej są m.in. opodatkowanie energii, mechanizmy zachęcające do rozwoju inwestycji, kampanie informacyjne, promowanie usług typu ESCO, audyty energetyczne, programy typu DSM. Rozwijane są również mechanizmy innowacyjne takie właśnie jak m.in. rozwój zobowiązań w zakresie oszczędzania energii, w tym systemy białych certyfikatów. Popularność zyskują również systemy wprowadzania pułapów i tzw. systemy zielonego inwestowania.

W chwili obecnej w UE toczy się szeroko zakrojona debata na temat handlu białymi certyfikatami. Głównym jej elementem jest kwestia ukształtowania sposobu funkcjonowania systemu. Dyskusji poddawana jest także wiarygodność systemu oraz metody osiągania oszczędności. Środki polityczne wykorzystywane do wdrożenia systemów w skali Unii są bardzo zróżnicowane. Mechanizmy tego typu działają w Wielkiej Brytanii (od 2002r.), we Włoszech (od r. 2005), Francji (od 2006.). Podobne rozwiązania występują również we Flandrii i Danii.

W dalszej części wystąpienia Pani Silvia Rezessy omówiła szczegółowo 3 najbardziej rozwinięte systemy – brytyjski, włoski i francuski. Przedstawione zostały – sposób działania systemów, ich zasięg, grupy beneficjentów, cechy charakterystyczne, zakładane wskaźniki i rezultaty - uzyskane rzeczywiście oszczędności. **Charakterystyczne jest, że we wszystkich przypadkach zakładane oszczędności zostały osiągnięte, a ponadto prowadzone audyty wykazały, że zakładane wyniki były wyższe niż planowane.**

Przedstawione zostały warunki sprawnego funkcjonowania systemów, którymi są:

- realistyczne, wstępne oszacowanie planowanych oszczędności (konieczny punkt wyjścia do porównania wyników);
- konieczność wyjścia realizowanych projektów poza średnie wartości rynkowe;
- prowadzenie rzetelnej oceny stanu istniejącego i osiąganych wyników.

Jednym z najbardziej istotnych elementów systemu jest kwestia pomiarów i weryfikacji oszczędności.

Podsumowując, Pani Silvia Rezessy podkreśliła, że **pomimo zdecydowanych różnic w sposobach przygotowania, działające w Europie systemy białych certyfikatów dają pozytywne wyniki i pozwalają na realizację założonych celów** (osiągane wskaźniki są wyższe niż wstępnie zakładane). W projektowaniu systemów bardzo ważne jest dokładne ustalenie na kogo nakładamy cele, np. czy na dystrybutorów sieci czy może na sektor detaliczny – wybór powinien być zależny od warunków lokalnych. Obrót certyfikatami, możliwy po uzyskaniu celu oszczędnościowego, generuje dodatkowy koszt, ale jest on w rzeczywistości zależny od ustalonego systemu. Znaczenie ma także wybór energii (pierwotnej lub końcowej). Wszystkie te elementy determinują osiągany efekt. Dla sprawnego funkcjonowania systemu ważne jest również zaistnienie płynnego i elastycznego rynku. Koszty administracyjne wydają się być funkcją prostoty systemu – **im mniej skomplikowany projekt, tym niższe koszty**.

Należy również pamiętać, że zobowiązania dostawców i Białe Certyfikaty to tylko jedno z możliwych rozwiązań.

PYTANIA I KOMENTARZE:

Pan prof. Krzysztof Żmijewski, Społeczna Rada Konsultacyjna Narodowego Programu Redukcji Emisji zapytał - Czy przedstawione w prezentacji oszczędności osiągnięte w systemie włoskim są wieloletnie, dyskontowane z okresu czy też jednoroczne?

W odpowiedzi *Pani Silvia Rezessy* stwierdziła, że cele ustalane są co roku, a obliczane oszczędności są kumulowane. Wspiera to raczej projekty o krótkim okresie zwrotu z inwestycji.

Pan Jacek Piekacz, Vattenfall zadał pytanie - Czy Białe Certyfikaty są również finansowane przez Państwo?

Pani Rezessy zauważyła, że dzieje się tak tylko w systemie włoskim. W zasadzie taka możliwość istnieje, ale nie jest w innych przypadkach wykorzystywana w praktyce.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE – stan realizacji – Ministerstwo Gospodarki

Dalsza część dyskusji poświęcona była realizacji założeń Ustawy o Efektywności Energetycznej i Systemu Białych Certyfikatów w Polsce.

Pan dr Henryk Majchrzak, Dyrektor Departamentu Energetyki, Ministerstwo Gospodarki, przed rozpoczęciem prezentacji poprosił zgromadzonych uczestników o zgłaszanie jak największej liczby opinii, wątpliwości oraz kwestii spornych.

Realizacja Ustawy o Efektywności Energetycznej jest koniecznością i wynika z implementacji unijnej Dyrektywy 2006/32/WE. Podjęcie konkretnych działań jest niezwykle pilne, ponieważ i tak mamy już opóźnienie w realizacji celów wyznaczonych na rok 2016 w stosunku do innych Państw Członkowskich. Poczyniliśmy pewne kroki (prawo energetyczne, ustawa o termomodernizacji), jednak musimy zrobić zdecydowanie więcej. W lipcu 2007 roku został opracowany pierwszy plan działań dot. efektywności energetycznej, który określił realizację celu indykatywnego. Zasadniczym założeniem tego planu jest właśnie wdrożenie Ustawy o Efektywności Energetycznej. Przygotowany miesiąc temu projekt Ustawy został poddany

konsultacjom międzyresortowym, przeanalizowano zebrane uwagi, a 15.07.2009r. zostanie² zaprezentowany poprawiony projekt Ustawy³. Ocena i dyskusja nad projektem jest niezwykle istotna, by zrealizować cele oszczędnościowe przy jednocześnie jak najniższych kosztach. Niezbędne jest opracowanie mechanizmu, który doprowadzi do pojawienia się autentycznej konkurencji i faktycznego obniżenia cen inwestycji energooszczędnych.

OPIS SYSTEMU

Założenia Ustawy⁴ szczegółowo zaprezentował **Pan Andrzej Guzowski, Główny Specjalista w Departamencie Energetyki Ministerstwa Gospodarki, pełniący funkcję Koordynatora Zespołu Efektywności Energetycznej**. Projekt powstał, aby zrealizować narodowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią (9% redukcji zużycia energii końcowej do roku 2016). Z tego względu niezwykle istotne jest stworzenie warunków dla rozwoju i promowania oszczędności energii. Ustawa ma stworzyć ramy prawne dla działań na rzecz wzrostu efektywności energetycznej gospodarki, obejmujące mechanizm wsparcia i prowadzące do uzyskania wymiernych oszczędności energii wymaganych na podstawie dyrektywy 2006/32/WE. Przedmiotem ustawy jest określenie narodowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, zadań dla jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej oraz zasad uzyskiwania i umarzania Białych Certyfikatów, określanych w projekcie ustawy jako świadectwa efektywności energetycznej. Podmioty objęte regulacją to odbiorcy końcowi, przedsiębiorstwa energetyczne i przedsiębiorstwa dostarczające środków poprawy efektywności energetycznej.

Projekt ustawy szczególną rolę w propagowaniu efektywności energetycznej przypisuje sektorowi publicznemu. Ma on być w tym zakresie wzorcem postępowania dla całej gospodarki. Jednostka sektora publicznego, w tym w szczególności organy administracji rządowej, zostaną zobowiązane do zaoszczędzenia w ciągu roku energii w ilości nie mniejszej niż 1% średniego zużycia energii przez tę jednostkę w ciągu roku. Dodatkowo każda jednostka sektora publicznego będzie zamieszczać informacje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub podawać je w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Ministerstwo będzie odpowiedzialne za prowadzenie systemu monitoringu i gromadzenie danych, na podstawie których sporządzany będzie raport⁵ przedkładany do zatwierdzenia Radzie Ministrów.

Głównym elementem Ustawy jest System Białych Certyfikatów - mechanizm stymulujący i wymuszający przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej. Certyfikaty wydawane będą dla trzech kategorii przedsięwzięć: zmniejszenia zużycia energii końcowej, zwiększenia sprawności wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz ograniczenia strat energii elektrycznej, gazu i ciepła w przesyłach oraz dystrybucji. Podmioty sprzedające energię elektryczną,

---

² Raport był sporządzany w odniesieniu do dnia realizacji debaty – 14.07.2009r.

³ Jej filozofia się nie zmieniła – dopracowano jedynie zasady działania.

⁴ Projekt Ustawy jest dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki.

⁵ Informacje na ten temat dostępne będą na stronie internetowej Ministerstwa oraz uruchomiona zostanie specjalna infolinia.

ciepło i paliwa gazowe odbiorcom końcowym będą miały obowiązek⁶ przedłożenia certyfikatów do umorzenia Prezesowi URE lub uiszczenia opłaty zastępczej. Pełen wykaz przedsięwzięć będzie obwieszczany w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”. Do wydawania i umarzania certyfikatów będzie upoważniony Prezes URE. Przetarg inicjujący („emisyjny”) wygra ten podmiot, który będzie chciał otrzymać najmniejszą liczbę certyfikatów za największe oszczędności (tzw. efekt energetyczny). Prawa majątkowe wynikające z certyfikatów będą zbywalne i będą stanowić towar giełdowy podlegający obrotowi na Towarowej Giełdzie Energii.

Zasugerowana została również kwestia kosztów Systemu. Szacunkowe obroty w Systemie Białych Certyfikatów będą wynosiły 2-3% obrotu na detalicznym rynku energii, suma kosztów w skali kraju powinna wynieść od 1,7 do 2,5 mld zł, a koszt Systemu w latach 2011-2020 ma się wahać w przedziale od 10,8 do 16,2 mld zł. Koszt Systemu będzie uzależniony od wysokości opłaty zastępczej, wymaganego wolumenu umorzeń i wysokości nałożonego obowiązku. **Planowane oszczędności uzyskane w wyniku wprowadzenia Systemu powinny wynieść 0,5 Mtoe/rok, co daje w rezultacie (przy założeniu ceny za 1 toe ok. 500-700zł) efekt oszczędnościowy rozumiany jako oszczędność na rachunku za energię na poziomie od 250 do 350 mln zł/rok, co w okresie 15 lat uzyskiwania oszczędności energii daje kwotę od 3,7 do 5,2 mld zł.**

Ustawa ma zostać skierowana pod obrady Komitetu Europejskiego Rady Ministrów we wrześniu 2009r. Planowany termin wejścia w życie – styczeń 2010 r.

PYTANIA I KOMENTARZE:

Pan Krzysztof Muller, RWE Polska Contracting Sp. z o.o. wyraził dwie wątpliwości - System Białych Certyfikatów obliguje do wykazania oszczędności firmy sieciowe, a np. ciepłownictwo jest wyłączone z rynku - wszystko sugeruje, że część przedstawicieli rynku weźmie cały ciężar na siebie.

- System przetargu jest zbyt skomplikowany - może się okazać, że będzie wiele obietnic, a mało przedsięwzięć.

Pan dr Henryk Majchrzak, Ministerstwo Gospodarki stwierdził, że na pierwsze pytanie da odpowiedź prezentacja prof. Krzysztofa Żmijewskiego.

W sprawie przetargu: założenie było takie, że podmiot ubiegający się o środki na oszczędności musi mieć gwarancję, którą są właśnie Białe Certyfikaty. Jedyne zastrzeżenie to możliwość nadania im charakteru majątkowego dopiero, gdy projekt zostanie zrealizowany. Z chwilą startu do przetargu przedstawia się audyt, a następnie potwierdza realizację oświadczeniem.

Kolejnym pytaniem z sali było - Kto będzie robił audyty?

Pan dr Henryk Majchrzak, Ministerstwo Gospodarki stwierdził, że będzie to uregulowane podobnie jak w przypadku ustawy o termomodernizacji. Dopracowane zostaną uprawnienia i zakres niezbędnych kwalifikacji i będą rozpisywane egzaminy.

⁶ Wysokość obowiązku zostanie ustalona w rozporządzeniu.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE

- stanowisko Konfederacji Pracodawców Polskich

Pan Adam Ambrozik, Dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Dialogu Społecznego w Konfederacji Pracodawców Polskich przedstawił pogląd KPP na ideę zwiększenia efektywności energetycznej. Podkreślił, że aktualnie KPP analizuje projekt Ustawy na własne potrzeby i prosi o oficjalne włączenie i zaproszenie do konsultacji społecznych, co natychmiast uczynił Dyrektor Majchrzak.

Pan Ambrozik stwierdził, że omawiane kwestie są tak ważne, że pomimo tradycyjnych sprzeciwów Konfederacji w stosunku do kosztogennych obowiązków nakładanych przez KE, **tym razem KPP nie może sprzeciwić się idei efektywności energetycznej**. System oszczędzania będzie kosztować, ale koszty te powinny być utrzymane na racjonalnym poziomie i nie mogą przekraczać możliwości polskich przedsiębiorców. Od tego jak będziemy implementować przepisy UE zależy bowiem konkurencyjność całej naszej gospodarki. Zwiększanie efektywności energetycznej powinniśmy traktować go jako impuls stymulujący inwestycje oraz ważny element polityki klimatycznej. Ponadto proces zmniejszenia zużycia energii elektrycznej przez oszczędzanie to również poprawa bezpieczeństwa energetycznego. Idea jest szczytna, dlatego KPP postara się ją solidnie przeanalizować i zgłosić swoje obawy oraz wątpliwości, ponieważ często idee realizowane są w sposób nieefektywny.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE – Rola NFOŚiGW

Pan dr Jan Rączka, Prezes Zarządu NFOŚiGW wypowiedział się zdecydowanie za wprowadzeniem efektywności energetycznej oraz Systemu Białych Certyfikatów. Prezes Rączka przedstawił tezy, wnioski i konieczne do podjęcia działania.

Po pierwsze stwierdził, że efektywność energetyczna ma sens, szczególnie w sytuacji, gdy zawodzą siły rynkowe, a w całym tym procesie najważniejsza jest informacja. Efektywność energetyczna jest racjonalna, ponieważ pozwala na obniżenie emisji, zmniejszenie presji na środowisko, oszczędzanie zasobów naturalnych, obniżenie kosztów operacyjnych firm, będzie stymulować rozwój gospodarki, a także wpisuje się w politykę antyrecesyjną. Inwestycje w efektywność to inwestycje rentowne, które bardzo szybko się zwracają, wystarczy zapewnić odpowiednie mechanizmy wsparcia i skutecznie rozpowszechnić informację. Z tego powodu NFOŚiGW finansuje wiele projektów związanych z rozwojem OZE, termomodernizacją i efektywnością energetyczną.

Ww. tezy doprowadziły do sformułowania następujących wniosków:

- warto działać na rzecz zwiększenia świadomości społeczeństwa;
- należy skutecznie rozpowszechnić informację do przedsiębiorców;
- konieczne jest udrożnienie finansowania projektów, w czym może pomóc NFOŚiGW

Podsumowując Pan dr Rączka poprosił o uwagi i opinie na temat programów priorytetowych NFOŚiGW wspierających rozwój efektywności energetycznej w przemyśle.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE – koszty systemu

– Czy stać nas na nieoszczędzanie?

Pan prof. Krzysztof Żmijewski, Sekretarz Generalny Społecznej Rady Konsultacyjnej Narodowego Programu Redukcji Emisji zaprezentował i zmierzył się z wyzwaniem rozwiania dylematów związanych z wdrożeniem Systemu oraz wynikających z niego kosztów.

Różne kolory certyfikatów nie są przeszkodą, ponieważ każdy z nich dotyczy innych kwestii. Obowiązki wynikające z Białych Certyfikatów zostaną podzielone proporcjonalnie do obrotu, czyli do przychodu – jest to najbardziej sprawiedliwy sposób. Certyfikaty będą przeliczane na pieniądze na zasadzie wzoru:

$$\frac{3\% \text{ obrotu rocznie}_{n-1}}{\text{opłata zastępcza}_{n-1}} \left[\frac{\text{zł}}{\text{zł / toe}} \right] = \text{liczba certyfikatów}_n [\text{toe}]$$

gdzie obrót z roku i opłata zastępcza to wartości znane, stąd obliczenia są jasne i transparentne.

Do Systemu zostaną włączone przedsiębiorstwa obrotu związane z energią elektryczną, ciepłem i gazem, ale oszczędzać można wszędzie. W tym Systemie najwięcej oszczędności prawdopodobnie przypadnie na sektor energii elektrycznej.

Główną częścią prezentacji prof. Żmijewskiego był aspekt finansowy. Szczegółowo przedstawione zostały:

- potencjalne przychody systemu w przełożeniu na poszczególne paliwa;
- sposób przeliczania certyfikatów (energia pierwotna) na energię końcową i odwrotnie;
- wpływ inwestycji na cenę energii dla gospodarstw domowych i przemysłu (w sumie: max. 3% ceny energii);
- wpływ kosztów administracyjnych na cenę energii (ogółem szacowany na 0,45‰);
- symulacja kosztów Systemu do roku 2016 w odniesieniu do procentu obrotu, wygenerowanych środków na inwestycje, uzyskanych oszczędności i odczuwalnego wzrostu cen.

W wyniku przedstawionych obliczeń można powiedzieć, że wbrew zgłaszanym wątpliwościom Białe Certyfikaty są tanie. **98,5% kosztów Systemu to w rzeczywistości koszt inwestycji energo-oszczędnych.** Jeżeli przyjmujemy ten System to uda nam się wygenerować ogromne środki na niezbędne inwestycje, których w żadnym wypadku nie możemy odkładać.

Do rozważenia pozostają jeszcze kwestie:

- udziału w Systemie firm typu ESCO;
- dokładne zdefiniowanie grup beneficjentów;
- sposób naliczania opłaty zastępczej.

Inne koncepcje zmierzające do poprawy efektywności energetycznej również mogą być realizowane, jednak nie możemy deprecjonować wartości omawianego Systemu.

PYTANIA I KOMENTARZE:

Pan prof. Andrzej Ziębik, Politechnika Śląska omówił bardziej szczegółowo współczynnik przeliczania energii końcowej na pierwotną ze względu na naturę fizyczną i strukturę tych zjawisk.

Pan dr Henryk Majchrzak, Ministerstwo Gospodarki potwierdził, że konieczne jest dokładne przeanalizowanie przyjętych współczynników, aby jak najdokładniej odzwierciedlały przepływy energii oraz były jak najbardziej przejrzyste.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE - Potencjał efektywności energetycznej warszawskiego systemu ciepłowniczego w świetle założeń Systemu Białych Certyfikatów

Pan Tomasz Bańkowski, Główny Specjalista ds. Koordynacji Projektów, SPEC SA zaprezentował potencjał rozwoju efektywności energetycznej w systemach ciepłowniczych przez pryzmat uwarunkowań finansowych. Podkreślił, że efektywność energetyczna uzyskiwana w firmach w rzeczywistości jest bardzo droga i wymaga bardzo dużych nakładów finansowych. Zalety są nie do przecenienia, jednak koszty poszczególnych inwestycji, które ponoszą firmy przesyłowe są również znaczące.

Ciepło generuje dużą liczbę możliwości dla poprawy efektywności energetycznej, np. dzięki ciepłu sieciowemu możliwa była znacząca redukcja strat energii w Warszawie poprzez eliminację indywidualnych kotłowni lokalnych. Potencjał dalszych oszczędności również jest bardzo szeroki, jednak w przypadku:

- eliminacji indywidualnych kotłowni lokalnych możemy ograniczyć straty ciepła o 1,5 tys. GJ/rok, ale będzie to kosztować 1 050 zł za 1 GJ/rok;
- wymiany sieci kanałowych na nowoczesne preizolowane możemy ograniczyć straty ciepła o 40 – 60 tys. GJ/rok, ale będzie to kosztować 3000 zł za 1 GJ/rok.

Ponadto można uzyskać oszczędności również przez rozwój inteligentnych sieci ciepłowniczych lub inne, mniej innowacyjne projekty, takie jak zamiana węzłów grupowych na indywidualne z wymianą sieci niskich parametrów na wysokie. Jednak koszty tych działań są ogromne, stąd realizacja tego typu projektów musi się odbywać przy wsparciu środków pomocowych. **Często podstawowym warunkiem realizacji inwestycji staje się uzyskanie dofinansowania ze środków pomocowych.**

Z tego powodu firmy ciepłownicze widzą wiele zagrożeń jakie może wygenerować System Białych Certyfikatów, w tym m.in.:

- duże nakłady finansowe, często przewyższające możliwości sektora;
- krótki/szybki czas realizacji;
- niedostateczna informacja o korzyściach jakie generują projekty efektywności energetycznej;
- niewłaściwy rozdział obowiązku oszczędzania energii między sektorami może zaburzyć równowagę na rynku energii i przyczynić się do znacznego wzrostu ceny ciepła sieciowego;
- kosztowny potencjał efektywności energetycznej może stać się przyczyną biernego uczestnictwa ciepłownictwa w systemie Białych Certyfikatów;
- brak dostępu do środków publicznych może spowolnić realizację wielu społecznie akceptowalnych inwestycji o pośrednich efektach energetycznych.

W chwili obecnej bardzo istotne i konieczne jest poszerzenie kanałów przekazu i przepływu informacji oraz aktywne nawiązywanie współpracy międzysektorowej.

PYTANIA I KOMENTARZE:

Pan dr Jan Rączka, NFOŚiGW zwrócił uwagę na współczynnik kosztu jednostkowego i wyraził zdziwienie niemożności znalezienia finansowania komercyjnego dla prowadzonych działań.

Tomasz Bańkowski, SPEC SA zauważył, że powodowane jest to niemożliwością określenia czasu zwrotu z kapitału.

Pan dr Henryk Majchrzak, Ministerstwo Gospodarki stwierdził, że powyższa prezentacja poruszała rzeczywisty problem (posiadania możliwości rozwoju efektywności przy jednoczesnym braku środków na realizację), w którego rozwiązaniu może pomóc System Białych Certyfikatów, ponieważ jeżeli tego typu inwestor weźmie udział w aukcji w ramach Systemu ma szansę znaleźć ok. 50% środków na rozwój planowanego projektu.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE - Wykorzystanie ciepła odpadowego dla redukcji zużycia energii i emisji

Pan Karol Jasiński, Prezes Zarządu, Wircom Sp. z o.o., Grupa Anwil zaprezentował konkretny przykład wykorzystania ciepła odpadowego i jego znaczenia dla rozwoju efektywności energetycznej. Firma Wircom opracowała projekt wykorzystania ciepła odpadowego na produkcję energii elektrycznej. W przypadku zastosowania zaawansowanych rozwiązań technologicznych w tym systemie możliwe jest wykorzystanie zarówno naturalnych źródeł niskotemperaturowych, jak i ciepła odpadowego pojawiającego się w procesach przemysłowych. Prezes Jasiński przedstawił szczegółowo zasady i opis działania systemu, działającego zgodnie z wymaganymi normami ekologicznymi, jego schemat ideowy oraz przykładowe zastosowania. Stwierdził, że zastosowanie tego typu technologii zdecydowanie podwyższa sprawność systemu. **Uzasadnia to objęcie rozwiązania odzysku ciepła Systemem Białych Certyfikatów.** Dodatkową korzyścią jest zmniejszenie nakładów inwestycyjnych wynikające z niższych kosztów wykorzystywanych technologii.

Zastosowanie ww. generatorów, ogranicza zużycie paliw kopalnych, obniża potencjał termiczny mediów wydanych do otoczenia oraz znacząco może się przyczynić do ograniczenia niekorzystnego oddziaływania przemysłu na środowisko, ponieważ eliminuje emisję CO₂ oraz innych zanieczyszczeń wydanych do otoczenia przy wytworzeniu energii elektrycznej, którą w przypadku braku układu odzysku trzeba byłoby wytworzyć w sposób tradycyjny. W prezentowanym przypadku, zakładając średni roczny czas pracy instalacji na poziomie 8 000h, układ odzysku może wygenerować w ciągu roku 4 000 000kWh. Pozwala to na uniknięcie emisji do atmosfery ok. 4.000 ton CO₂. Wyliczoną na podstawie tej oszczędności emisję CO₂ można sprzedać na giełdzie, innej elektrowni lub odliczyć od swojej emisji.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE

- Mechanizmy wspierania drobnych odbiorców energii

Pan Wojciech Konecki, Dyrektor Generalny, CECED Polska omówił potencjał rozwoju efektywności i możliwości wpływu na wybory klientów. Sprzęt AGD jest potencjalnie doskonałym narzędziem służącym poprawie efektywności energetycznej i stymulującym oszczędzanie. **Z tego powodu CECED Polska, reprezentujący przemysł AGD, podjął szereg dobrowolnych zobowiązań zmierzających do obniżenia zużycia energii.** W energooszczędność zostało zainwestowane ponad 10 mld €. Zastosowano klasy energetyczne⁷, a w chwili obecnej prowadzone są prace nad etykietami energetycznymi nowej klasy. Dzięki rozpowszechnianiu urządzeń energooszczędnych na szeroką skalę z roku na rok spada zużycie energii elektrycznej i wody. CECED aktywnie prowadzi również akcje promujące racjonalizację zużycia energii oraz postawy energooszczędne, ponieważ gdybyśmy wymienili 188 milionów starych urządzeń zalegających w gospodarstwach domowych UE osiągnęlibyśmy 6% celu Kioto, czyli odpowiednik 44TWh (ekwiwalent 12 elektrowni, 500 MW każda).

Zdaniem Pana Wojciecha Koneckiego, najlepszymi instrumentami finansowymi wspierającymi wzrost efektywności energetycznej są:

- ulgi podatkowe dla producentów wyrobów energooszczędnych (tax credit);
- porozumienia dobrowolne;

oraz

- Białe Certyfikaty, z udziałem firm typu ESCO.

W imieniu CECED Polska przedstawił również postulaty sektora, którymi są:

- konieczność podejmowania wspólnych, kompleksowych działań;
- partnerskie uczestnictwo w rozmowach i uczestniczyć w konsultacjach społecznych przy tworzeniu nowego prawa;
- umieszczenie sprzedaży efektywnego AGD w katalogu promowanych działań proefektywnościowych;
- umożliwienie szerszej i bardziej szczegółowej prezentacji analiz;
- stworzenie punktu kontaktowego dla firm typu ESCO.

Ze względu na konieczność łączenia różnych działań w celu osiągnięcia wymiernych efektów, CECED Polska promuje działania komplementarne, łącząc prace na rzecz stymulacji efektywności energetycznej z recyklingiem.

PYTANIA I KOMENTARZE:

Pan prof. Krzysztof Żmijewski, Społeczna Rada Konsultacyjna Narodowego Programu Redukcji Emisji stwierdził, że przeanalizował najnowszą wersję ustawy i nie znalazł w niej bezpośrednich odniesień do firm typu ESCO. Jednak pewne jest, że jeżeli takie przedsiębiorstwa zaangażują się w wymianę przestarzałego sprzętu na nowy, to tego typu działania będą brane pod uwagę w Systemie. Ustawa tego nie zakazuje. Koncepcja łączenia stymulacji efektywności energetycznej z recyklingiem jest bardzo dobrym działaniem.

Pan Zbigniew Szulc, Kancelaria Doradztwa Energetycznego Eko.wat zapytał - Czy można zrobić coś na rzecz oszczędności – wpłynąć na to, aby pralki pracowały nocą?

⁷ CECED Polska jako pierwszy zastosował ten system.

Pan Wojciech Konecki odpowiedział, że technicznie jest to możliwe – każde nowoczesne urządzenie posiada włącznik czasowy, jednak trudniej przekonać do tego typu rozwiązań użytkowników.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE – alternatywne ścieżki rozwoju efektywności energetycznej

Pani Maria Dreger, Menedżer ds. Norm i Standardów firmy Rockwool, Rockwool Polska Sp. z o.o. zwróciła uwagę na fakt, że Białe Certyfikaty to tylko środek, jedno z wielu narzędzi polityki energetycznej i klimatycznej, a nie cel sam w sobie. Energooszczędność i efektywność energetyczna mają prowadzić do poprawy jakości życia, zwiększania konkurencyjności gospodarki, ochrony środowiska naturalnego.

Białe Certyfikaty będą oddziaływać na sieciowych dostawców energii i odbiorców końcowych, ale pewne sektory pozostaną poza Systemem. W warunkach polskich istnieje ogromny potencjał oszczędności dzięki termomodernizacji budynków, w tym największy dotyczy budynków małych, w tym jednorodzinnych. Jak pokazują obliczenia, niewielkie oszczędności indywidualne, ale uzyskiwane powszechnie, mogą przynieść więcej niż realizacja dużych, ale nielicznych, projektów.

Konieczne jest podjęcie działań na rzecz energooszczędnego budownictwa z wykorzystaniem wszelkich dostępnych narzędzi. Jest to tym ważniejsze, że dodatkowym efektem zmniejszenia zapotrzebowania na energię do eksploatacji budynków jest poprawa opłacalności OZE i mniejsze potrzeby inwestowania w sieci.

Białe Certyfikaty są dobrym rozwiązaniem, ale nie mogą stać się jedyną drogą do realizacji założonych celów. Jak powiedziała Pani Silvia Rezessy, w krajach Unii potwierdziło swoją skuteczność dla realizacji polityki proefektywnościowej aż 9 różnorodnych narzędzi, stosowanych kompleksowo, a Białe Certyfikaty są tylko jednym z trzech kolejnych, innowacyjnych. Dlatego wprowadzając ten System jak najszybciej, należy równocześnie opracowywać i wdrażać kolejne rozwiązania.

BIAŁE CERTYFIKATY W POLSCE - Stanowisko Forum oraz potrzeby finansowania efektywności energetycznej w sektorze energointensywnym

Pan Andrzej Werkowski, Prezes Zarządu Jes Energy Sp. z o.o., Przewodniczący FORUM^{CO2} odniósł się na początku do prezentacji prof. Krzysztofa Żmijewskiego, który mówił o kosztach Systemu. Wyraził pogląd, że kosztu Systemu nie można rozpatrywać w oderwaniu od aktualnej, dynamicznej sytuacji przedsiębiorstw energochłonnych, z których duża część już funkcjonuje na granicy równowagi ekonomicznej. W takim kontekście dodatkowy koszt rzędu 1,5%, chociaż pozornie niewielki, może okazać się przyczyną utraty płynności finansowej, spowodować wstrzymanie decyzji inwestycyjnych, odmowę udzielenia kredytu przez bank itd. Na przemysł nakładane są kolejne, nowe obciążenia, a największe ciężary ponoszą i będą ponosić te przedsiębiorstwa, które zużywają najwięcej energii. A przecież zużywają dużo nie dlatego, że są rozrzutne i pracują na przestarzałych technologiach, tylko dlatego, że na nowoczesnych liniach technologicznych, spełniających najwyższe wymagania techniczne i ekologiczne, osiągają wysoki

poziom produkcji! W Polsce powinny zostać zastosowane podobne mechanizmy jak w przypadku innych Państw Członkowskich, które chronią konkurencyjność własnego przemysłu oraz różnicują obciążenia w zależności od wielkości i charakteru zużycia energii. Kontynuacja obecnej krajowej polityki energetycznej może nawet doprowadzić do likwidacji energochłonnych gałęzi przemysłu. W praktyce nie istnieje jednak rozsądna alternatywa dla stymulowania efektywności energetycznej, dlatego należy przeprowadzić otwartą i szeroką dyskusję nad rozwiązaniami szczegółowymi, dotyczącymi:

- spójności programu poprawy efektywności energetycznej z polityką energetyczną Polski do roku 2030;
- możliwości koordynacji programu z działaniami, związanymi z wdrażaniem postanowień Pakietu Klimatyczno – Energetycznego;
- wiarygodności programu oraz skuteczności w osiąganiu zakładanych efektów i celów;
- identyfikacji i aktywacji dostępnych źródeł finansowania;
- rozłożenia kosztów wdrażania programu w sposób nie obniżający konkurencyjności energochłonnych gałęzi przemysłu.

Problemem jest również kwestia czy Białe Certyfikaty nie powielą błędów Zielonych? W przypadku Zielonych Certyfikatów koszt funkcjonowania systemu jest przenoszony poprzez wyższą cenę energii elektrycznej na odbiorcę końcowego w formie podwyższonej ceny energii, (jego skutki są najbardziej odczuwane przez energochłonne branże przemysłowe). Ponadto System nie zachęca do budowy nowych źródeł energii odnawialnej, ponieważ w głównej mierze dotuje istniejące. Biorąc pod uwagę doświadczenia Certyfikatów Zielonych mógł sprawnie funkcjonować, System Białych Certyfikatów musi zostać lepiej skoordynowany.

Poza tym do zadań Ministerstwa powinno należeć:

- jasne zdefiniowanie zamierzonych celów;
- określenie maksymalnego poziomu wsparcia dla sektora energetycznego;
- przypisanie większej odpowiedzialności do funkcji Prezesa URE;
- włączenie do projektu takich instytucji jak NFOŚiGW oraz KAPE;
- wyeliminowanie potencjalnych sporów kompetencyjnych pomiędzy MG i MSP w zakresie poprawy efektywności energetycznej w obszarze wytwarzania energii;
- wskazanie konkretnego podmiotu odpowiedzialnego za poprawę sprawności wytwarzania energii elektrycznej;
- wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za poprawę efektywności energetycznej końcowych użytkowników energii elektrycznej.

Prace nad Ustawą o Efektywności Energetycznej idą w dobrym kierunku – wystarczy aby podejmowanym działaniom nadać szerszy kontekst. **Równoległe z Systemem powinny pojawić się inne źródła finansowania działań proefektywnościowych**, takie jak:

- GIS;
- Fundusze UE;
- Domestic offset;

– Kapitał prywatny.

Koniecznością wydaje się również zapewnienie szerokiej płaszczyzny dialogu z przemysłem, ponieważ czas na wdrażanie jest bardzo krótki.

PYTANIA I KOMENTARZE:

Pan dr Henryk Majchrzak, Ministerstwo Gospodarki potwierdził, że przemysł ma określone uwarunkowania. Ministerstwo Gospodarki je zauważa i prowadzi dialog z przedstawicielami przemysłu, ze szczególnym uwzględnieniem przemysłów energointensywnych.

DYSKUSJA

Pan Ryszard Śnieżyk, niezależny ekspert: - W stosunku do prezentacji SPEC SA zadał pytanie: Czy kryterium oceny to prosty czas zwrotu.

- Drugą poruszoną w tej wypowiedzi kwestią był problem natury teoretycznej: Zmodernizowałem układ olejowy i chciałbym spytać ile za to dostanę certyfikatów jeśli zaoszczędzę 120 000 GJ rocznie.

Pan dr Henryk Majchrzak odpowiadając na drugie pytanie, potwierdził, że to same podmioty zgłaszają się na aukcję, wykazują ilość energii w stosunku do ilości oczekiwanych certyfikatów. Wygrywają te, które poproszą o najmniejszą liczbę certyfikatów przy największych oszczędnościach. Jeżeli Pana oferta będzie lepsza od innych, to dostanie Pan tyle certyfikatów o ile Pan prosił.

Pan Ryszard Śnieżyk, zwrócił również uwagę, że trzeba zwrócić uwagę na firmy typu ESCO – np.: można byłoby wiele energii zaoszczędzić w szpitalach – „myślałem, że ustawa to umożliwi”.

Pan dr Henryk Majchrzak potwierdził, że projekt Ustawy umożliwi takie sytuacje i w tym celu podpisywane są obecnie stosowne umowy.

Pan Tomasz Bańkowski, SPEC SA odpowiedział, że kryterium oceny były koszty inwestycyjne i zwrot nakładów z efektywność energetycznej.

Pan Jacek Brandt, Towarowa Giełda Energii zauważył, że problem leży gdzie indziej. Rzeczywistą korzyścią byłoby zniesienie taryf dla odbiorców indywidualnych, ponieważ w Polsce doprowadzono do sytuacji, w której odbiorca indywidualny płaci mniej niż przemysłowy, co nie jest dobrym rozwiązaniem. Obecnie jest bardzo dobry moment na rozwiązanie tej sytuacji (gdy w kryzysie spadają ceny) i podniesienie ceny dla odbiorców indywidualnych.

Drugą poruszoną kwestią było pytanie o dalsze losy DSM – zarządzanie stroną popytową, zarządzanie przez Smart Metering, regulacje zużycia i informację – czy te działania są brane pod uwagę.

Pan Henryk Majchrzak zauważył, że rzeczywiście należy uwolnić odbiorców końcowych od taryfowania, ale trzeba ten proces połączyć z wprowadzeniem mechanizmów ochronnych dla tzw. odbiorców wrażliwych.

W przypadku inteligentnych pomiarów stwierdził, że zostały one uwzględnione w polityce energetycznej państwa do roku 2030, jednak wdrażanie tych systemów leży po stronie uczestników rynku – nie ustawodawcy.

Pan Józef Neterowicz, Związek Powiatów Polskich przedstawił system wspierania efektywności energetycznej obowiązujący w Szwecji oraz wyraził pogląd, że najlepszym rozwiązaniem zlikwidowania możliwości działań nieefektywnych takich jak palenie węglem byłoby ich opodatkowanie.

Pan dr Henryk Majchrzak stwierdził, że system podatkowy nie został uwzględniony w dotychczasowo tworzonej polityce energetycznej. Zanim cokolwiek można by było w tej kwestii zrobić należałoby się zastanowić kogo opodatkować - odbiorców przemysłowych czy indywidualnych i czy opodatkowanie będzie w przypadku Polski skutecznym rozwiązaniem.

Pan Janusz Turski, Stowarzyszenie Papierników Polskich chciał się dowiedzieć, czy Minister Gospodarki rozważa i jeśli tak to na jak długo zmniejszenie na okres przejściowy obciążeń wynikających ze świadectw pochodzenia oraz pytał o obowiązki regulatora.

W odpowiedzi *Pan dr Henryk Majchrzak* stwierdził, że stosowny wniosek dot. zmniejszenia obciążeń został złożony w Ministerstwie Finansów. Podkreślił, że w polski rynek nie jest doskonały i w chwili obecnej podlega ewolucji. Rozwiązania, o których mówimy są istotnym elementem budowania rynku.

Pan Zbigniew Szulc Kancelaria Doradztwa Energetycznego Eko.wat reprezentujący również Samorządową Grupę Energetyków przy Parlamentarnym Zespole ds. Energetyki stwierdził, że na własną rękę przeliczył efekty Systemu Białych Certyfikatów i według jego obliczeń koszty wyszły dużo wyższe. Zdaniem Pana Szulca w przypadku projektowanie Ustawy o Efektywności Energetycznej zostało niewłaściwie rozpoczęte - wprowadzono szereg regulacji, a nie określono celów.

Pan prof. Krzysztof Żmijewski odpowiedział, że powyższe wyliczenia nie są prawidłowe, ponieważ przyjęto w nich wartość certyfikatów równą wykorzystanej energii końcowej, a winno się przyjmować energię pierwotną, czyli 3,8 razy większe wsparcie, co zasadniczo zmienia opłacalność prezentowanego projektu. System automatycznie będzie optymalizował koszty i promował najlepsze inwestycje. Poprawa efektywności energetycznej jest bezwzględną koniecznością, a na realizację jej celów potrzebne są pieniądze, jednak ustawodawca podejmuje wszelkie możliwe działania aby przeprowadzić ten proces bez uszczerbku dla polskiej gospodarki

i przemysłu. Dla tych działań nie ma alternatywy. Jeśli nie poprawimy efektywności będziemy musieli zrealizować ogromną liczbę inwestycji – bez żadnego wsparcia. Jeśli nie zdecydujemy się wydać pieniędzy na oszczędności to wydamy dwa, trzy razy tyle na produkcję energii. Dodatkowo wynegocjowanej w grudniu 2008 r. derogacji nie dostaliśmy za darmo – do września 2011 musimy dostarczyć do Komisji Europejskiej pełne plany narodowych programów redukcji z konkretnymi, planowanymi inwestycjami. Zapłacić musimy – od nas zależy ile i czy uda nam się ponieść koszty wysokie czy zdecydowanie niższe (jak w przypadku rozwoju efektywności energetycznej).

Na zakończenie uczestnicy debaty zostali poproszeni o przesłanie innych pytań i wątpliwości, które pojawiły się w wyniku przeprowadzonej dyskusji na adres email organizatora. Wszystkie uwagi zostaną przekazane do Departamentu Energetyki Ministerstwa Gospodarki z prośbą o ustosunkowanie się do nich. Odpowiedzi zostaną wysłane do zainteresowanych.